І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 138, ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 24-го ЛИПНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JULY 24, 1974 No. 138 VOL. LXXXI.

БОЇ НА КИПРІ ПРИПИНИЛИСЯ — МАЙБУТНЄ ОСТРОВА ВИРІШУВАТИМЕ КОНФЕРЕНЦІЯ ТРЬОХ У ЖЕНЕВІ

Нікозія. — Погодження Туреччини і Греції на перемир'я уможливило припинити на Кипрі збройні акції 22 липня. Збройні зудари продовжуються між грецьким і турецьким населенням Кипру, але в основному, як інформують з Об'єднаних Націй, на острові запанував спокій. Згідно з узгідненням між Великобританією, Туреччиною та Грецією, гарантами Кипрської республіки, переговори в справі майбутнього острова мали б початися вже в середу 24 липня. В останній хвилині, однак, грецький уряд зажадав пересунення дати переговорів на п'ятницю 26 липня.

Турецькі десантні частини продовжували військові операції до останнього моменту перед початком перемир'я, намагаючись закріпити за собою кращі позиції. Майже безпосередньо перед припиненням збройних дій турецьке летунство бомбардувало з якихсь причин ресортну місцевість Фамагусту, де у вислідi загинуло понад 50 осіб, в тому невідоме ближче число іноземних туристів. Турки бомбардували також район аеропорту в Нікозії та шлях між Киринеєю і Нікозією. Як тепер виявляється, не зважаючи на несподіваність самого десанту і його розміри, успіхи турків на Кипрі є фактично незначні, бо їм не пощастило досягнути намічених цілей, а в першій мірі захопити порт Киринею. Спротив грецько-кипрських військових частин виявився набагато ефективніший і у великій мірі спаралізував турецькі намагання.

Туреччина плянує зберегти контролю над частиною Кипру

Згідно з повідомленням з Анкари, турецький уряд формально поінформував заінтересовані держави, що, погоджуючись на перемир'я, він рішений у мирних переговорах обстоювати за Туреччиною право мати турецькі військові частини на Кипрі. Конкретно Туреччині, йдеться про контролю над портом Киринеєю і над шляхом між Киринеєю та Нікозією. Справа в тому, що в Нікозії є значне числом турецьке поселення і Туреччина хоче мати його під своєю безпосередньою опікою.

Інформуючи населення Туреччини про перемир'я на Кипрі, прем'єр Есевіт заявив, що „турецька присутність на Кипрі є незворотно встановлена" і що мостовий причілок біля Киринеї та кордон між Киринеєю і Нікозією, шириною 10 миль — „буде основою постійної сили для турецького населення на острові".

В Греції сподіваються далекойдучих змін

Кипрські події знайшли голосний відгомін в Греції, при чому населення виявляє невдоволення способом, що його застосувала грецька хунта, намагаючись об'єднати Кипр з Грецією. Грецький уряд, як інформують дипломатичні кола в Атенах, переживає глибоку кризу, і треба надіятися, що в ньому наступлять зміни. Як відомо, Грецією управляє військова хунта, склад якої не є загально відомий, але для якої фасадою є уряд під проводом прем'єра Адамантіоса Андроутсопулюса.

Архиєпископ Макаріос надіється на поворот на Кипр

Повалений у недавньому військовому перевороті архиєпископ Макаріос, легітимний президент Кипру, перебуває тепер в ЗСА і веде інтенсивну дипломатичну діяльність з метою забезпечити підтримку з боку ЗСА, а також на форумі ОН для його уряду на Кипрі. В часі відвідин у Вашингтоні Макаріос зустрівся з державним секретарем Генрі Кісінджером, але, як інформують, ніяких конкретних домовлень з ним американський уряд не зробив, очікуючи дальшого розвитку подій.

Український Вільний Університет почав літній семестр

Мюнхен. — Згідно з пляном, виклади в УВУ почалися 1 липня, а на сходознавчих курсах, улаштованих спільно із Центральним Мічіґенським Університетом, — 8 липня. Офіціяльне відкриття семестру відбулося у вівторок, 9 липня. Так відкриття, як і виклади відбуваються вже у новому приміщенні УВУ на вулиці Пінценавер. Відкриття мало внутрішній характер, і на ньому були тільки члени Професорського збору та студенти. До піднесення поваги цього академічного торжества спричинилися присутність Президента СКВУ, о. прелата д-ра В. Кушніра, що саме загостив до Мюнхену в своїй візитаційній поїздці по осередках українських поселень у діяспорі.

Після відкриття вечора Ректором УВУ, проф. д-ром В. Яневим, який вказав у кількох словах на пройдений в останнім році шлях, були короткі інформації Деканатів про систему навчання та обов'язки студентів та кандидатів. Від Філософічного факультету промовив декан, проф. д-р О. Кульчицький, а від Факультету правничих та суспільно-політичних наук — секретар мґр. В. Дідович.

Низку привітів розпочав о. Президент СКВУ, якого представив та привітав Ректор. О. прелат В. Кушнір відзначив великі заслуги й завдання УВУ в минулому й сучасному та запевнив, що Президія Секретаріяту СКВУ підтримає УВУ у всіх його починах. Присутні тепло вітали бадьорі слова Президента нашої найвищої громадської Централі.

Після нього промовив проф. д-р М. Степаненко від Асоціяції Українсько-Американських Університетських Професорів. За ініціятивою цієї Асоціяції та у тісній співдії із Ректором УВУ переведено у життя великий „мюнхенський проєкт" спільного курсу (англомовного) УВУ та Центрального Мічіґенського Університету. Про сам цей курс інформував обширніше проф. д-р І. Каменецький, ген. секретар Асоціяції та головний організатор курсу.

Від замісцевих професорів УВУ промовив проф. д-р Я. Рудницький, голова слявістичного Департаменту із Манітобського університету. Серед почесних гостей ще були: проф. д-р В. Лев голова Делеґатури УВУ у ЗСА та проф. д-р УВУ О. Борушенко із Курітіби у Бразилії. Взагалі, передбачається в цьому році приїзд 25 професорів з-поза океану на виклади УВУ. З мюнхенських громадян промовляли ще Ректор УТГІ, о. д-р М. Коржан та голова Центрального Представництва Українців у Німеччині мґр А. Мельник. У другій частині вечора проф. д-р В. Янів прочитав інавґураційну доповідь про „Філософічні елементи у поетичній творчості Т. Шевченка".

Здійснено „Мюнхенський проєкт" УААУП

Мюнхен. — Завдяки тісній співпраці між Українсько-американською Асоціяцією Університетських Професорів і ректоратом Українського Вільного університету, яка триває понад три роки, здійснено дуже важливий та перспективний „Мюнхенський проєкт" спільних курсів Центрального Мічіґенського Університету і УВУ, які достосовано до рівня американських та канадських університетів. „Кредити" за ці курси можна використати при виповненні вимог для одержання відповідних академічних ступенів (бакалявра, маґістра і доктора).

8 липня ц. р. — в новонабутому домі УВУ в Мюнхені — розпочалася перша тритижнева сесія з участю 16 студентів. На курсах викладають: проф. д-р Томас Пітерсон — Економіка 280 і Економіка 520 (для аспірантів), „Модель економічного розвитку" та „Економіка Совєтського Союзу і Східньої Европи" (обидва курси пропонує Центральний Мічіґенський Університет), проф. д-р Микола Степаненко — початковий курс української мови для англомовних студентів (102) та з літератури (Проблеми модерної людини в сучасній совєтській літературі — 501). Всі ці курси дають по 3 „кредити". В другій серії, що триватиме від 29 липня до 16 серпня, проф. д-р Ігор Каменецький викладатиме два курси з політичних наук: — Народи СССР і їх політичний та соціяльний статус (301) — і Східньо-европейські політичні системи та процеси (540). Курси професорів М. Степаненка та І. Каменець-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Шість совєтських дисидентів вимагає від ОН допомоги для татарина Мустафи Джемілева

Москва. — Агентство Ройтерс повідомляє, що шість совєтських дисидентів, між ними також Андрей Сахаров, звернулися з апелем до генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма і Міжнародного Червоного Хреста інтервеніювати в справі голодуючого кримського татарського діяча Мустафи Джемілова перед совєтським урядом. Апель совєтських дисидентів датований 16 липня, але його агентство одержало щойно 22 липня. Згідно з апелем, Мустафа Джемілев почав голодовий страйк ще 22 червня і нічого невідомо про його долю.

Свою голодівку Мустафа Джемілев почав з метою звернути увагу на порушення основних прав татарського населення в СССР з одночасною вимогою на дозвіл для них на поворот на Крим, звідки їх виселено з наказу совєтського уряду безпосередньо після Другої світової війни за нібито „коляборацію з гітлерівською Німеччиною".

Еспанія на шляху до лібералізації

Мадрид. — Хвороба генераліссіма Франціска Франка, еспанського 82-літнього диктатора і передання повновластей принцові Хуанові Карлосові створили відразу в Еспанії новий політичний клімат з надіями серед населення на лібералізацію дотеперішнього авторитарного режиму. Від імени т.зв. Національного Руху, політичного рамени теперішнього уряду і єдиного в Еспанії політичного чинника, прем'єр Карлос Аріяс Наварро погодився на формування в Еспанії обмежених щодо компетенції і відносно стисло контрольованих „політичних асоціяцій", які мали б заступати якоюсь мірою політичні партії. Того роду „політичні асоціяції" матимуть змогу змагатися за свої політичні концепції, але не матимуть права діяти проти уряду, чи виступати проти існуючого режиму. Передбачається, що ці „політичні асоціяції" братимуть участь у виборах.

„Союзівка" продовжує і урізноманітнює свої культурно-мистецькі традиції

Кергонксон, Н. И. — Різноманітність збагачує життя. Коли так, то культурно-розвагові імпрези, які відбуватимуться на Союзівці під час кількох наступних кінців тижня, повинні задовольнити найбільш вибагливих гостей і вакаційників, бо вони матимуть змогу почути кращих українських співаків і віртуозів музичного світу, оплескувати танцювальні та вокальні ансамблі. сміятися із дотепів наших гумористів, любуватися картинами відомих мистців-малярів. Любителі спорту зможуть брати участь, або приглядатися спортовим змаганням, а всі зможуть танцювати на двох забавах кожного „вікенду".

Вже цієї п'ятниці, 26-го липня, та кожної п'ятниці цього літнього сезону, відбуватиметься забава при звуках оркестри Союзівки, на якій співатиме талановита працівниця Союзівки Оксана Борбич. У суботу, 27-го липня, концертова програма вечора буде в руках молодих працівників Союзівки, які виконають ревію: „Нема то, як на Союзівці". Під час цієї вечірньої мистецької програми, як і під час кожньої суботньої імпрези на Союзівці, функції конферансьє сповнятиме Аня Дидик. Після програми — друга забава, на якій гратиме оркестра Союзівки під керівництвом Володимира Добуцака, а вокальні соля виконуватиме Оксана Борбич.

На неділю, 28-го липня, заплановано мистецьку виставку олій видатного українського маляра Любослава Гуцалюка. Того самого дня у 8-ій год. вечора відбудеться Літературний Вечір Івана Керницького (Ікера) з нагоди недавньої появи його книжки „Будні і неділя". В програмі цього вечора візьмуть також участь артист-

(Закінчення на стор. 3-ій)

На Союзівці відбувся Міжнародний Відбиванковий Турнір трійок

Союзівка, Кергонксон, Н. И. — десять дружин з різних місцевостей ЗСА, в складах яких виступали українські і неукраїнські змагуни високої кляси, взяли участь у відбиванковому турнірі трійок, який відбувся на цій оселі УНСоюзу в суботу і неділю, 20-го і 21-го липня, в присутності великого числа глядачів. Переможцями цього четвертого з черги турніру на Союзівці вийшла трійка „Ед-Ейр", в складі Ю. Візоґогов, Р. Новаківський і П. Креґер. Ця дружина перемогла у завзятій фінальній грі трійку „Дукля", в складі О. Попович, Д. Мадар, Айн Ляссі, вислідом 4-11, 12-10, 14-12. У півфінальних грах „Ед-Ейр" перемогла трійку „Колюмбус" 11-9, 9-11, 11-8, а

(Закінчення на стор. 3-ій)

Сент Клер твердить, що об'єктивний розгляд справи докаже невинність Президента

Лаґуна Біч, Каліфорнія.— Напередодні публічних засідань, на яких Юридична комісія Палати Репрезентантів має рішити чи рекомендувати, щоб ціла Палата формально поставила президента Ніксона в стан обвинувачення, адвокат Білого Дому Джеймс Сент Клер заявив під час інтерв'ю, переданому на телебаченні, що він сказав Президентові, що коли „всі докази будуть розглянені об'єктивно", то ні одне із оскаржень проти нього не буде доказане. Цю заяву Сент Клер виголосив після 2-годинної розмови з президентом Ніксоном у понеділок, 22-го липня. Відповідаючи на запити кореспондентів, Сент Клер також сказав, що було б „дуже невідповідно", якщо б він тепер коментував чи Президент підчиниться рішенню Найвищого Суду, якщо б цей Суд вимагав від нього передачі 64 магнетофонних записів спеціяльному прокураторові Леонові Яворському. Але Сент Клер знову натякнув, що, згідно з його інтерпретацією Конституції, жадний суд не має юрисдикції над президентом ЗСА, а таку юрисдикцію має тільки Палата Репрезентантів, коли розглядає можливості формального обвинувачення президента ЗСА.

Адвокат Сент Клер знову заперечив твердження колишнього правного дорадника Білого Дому Джона Діна, що 21-го березня 1973-го року президент Ніксон сказав йому, Дінові, дістати гроші, які мали б бути виплачені вломникові до головної квартири Демократичної Партії Говардові Гантові в заміну за його мовчанку. Сент Клер також повідомив кореспондентів, що він старався одержати від Юридичної комісії дозвіл виступати в обороні президента Ніксона також під час публічних засідань, які мають розпочатися цього тижня, але гол. Комісії конґресмен Пітер Родіно це прохання відкинув, заявляючи, що Сент Клер мав нагоду обороняти Президента в час, коли було представлено докази, а на публічних засіданнях тепер відбуватиметься тільки дискусія над цими доказами.

Новий адвокат республіканської меншости перестерігає перед „імпічментом"

Вашингтон. — У понеділок, 22-го липня, Семюел Ґеррисон, новоназначений головний адвокат республіканської меншости в Юридичній комісії Палати Репрезентантів, заявив, що головним питанням, яке повинна розглядати ця Комісія, не є чи президент Ніксон поповнив якийсь злочин, а те, чи „імпічмент" і усунення Президента служитиме найкращим інтересам Америки. Геррисон старався своєю заявою послабити заклик Джона Дора, головного адвоката демократичної більшости в Комісії, який в п'ятницю, 19-го липня, закликав членів Комісії голосувати за формальним обвинуваченням президента Ніксона. Як відомо, до заклику Дора був прилучився минулої п'ятниці також Альберт Дженнер, тодішній головний адвокат республіканської меншости, і за це був усунений з посту й замінений Геррисоном. Протилежно до Дженнера, Ґеррисон не обвинувачував президента Ніксона в поповненні якогось проступку чи злочину, а заявив, що Юридична комісія повинна рішити чи наслідки „імпічменту" та усунення не будуть гірші для Америки від самого „здогадного проступку".

В АЛЬБЕРТІ ЖИВЕ 135,510 УКРАЇНЦІВ

Оттава. — Канадська статистика подає, що в провінції Альберта знаходиться -35,510 українців. Статистика виказує, що в провінції є 53% грамадян небританського походження. Після англійців найчисельнішою національностевою групою є німці — 14%, а українці — 8 від., французи 6 від., скандинавські народи — 6 від. Найбільше українців живе в Едмонтоні і околицях. Статистика виказує, що кожна 13 особа зі сотні є українського походження.

„Правда" перестерігає молодь Узбекістану перед „буржуазними звичаями"

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС з 17-го липня помістила довгу редакційну статтю п.з. „Моральне обличчя громадянина", в якій звертається увагу усій молоді в СССР, а молоді Урбекістану зокрема на великі небезпеки пов'язані з так званими „буржуазними звичаями". Газета звертає увагу в першу чергу проводам комсомольської молодечої організації, що це їхнє завдання звернути більшу як досі увагу на цей „небезпечний напрямок", що поширюється серед комсомольської молоді. „Правда" каже, що на пленумі ЦК Компартії Узбекістану відмічувалось, що багато молоді обидвох статей легко піддаються „буржуазним забаганкам, які проникають до нас з-за кордону і своїми міщанськими спокусами і звичками ранять честь і високі призначення совєтського громадянина". В коментарі закликається керівництво комсомолу використати всі форми і середники політичного культурного і естетичного порядку (літературу, мистецтво, засоби масової інформації) для того, щоб в молоді „розвинути дух комуністичної ідеології і моралі". Коментар „Правди" кінчається закликом „свято зберігати честь громадянина Совєтського Союзу".

„ДУХОВНА ЗАРЯДКА"

Москва. — Під заголовком „Театральне літо" московська „Правда" з 3-го липня нагадує знову всім артистам — членам виїздним театральних колективів „посилити в літній час пропаґанду кращих досягнень художної культури соціялізму", щоб „нинішнє літо принесло трудівникам міста і села радість, дало їм духову зарядку для нових трудових осягів". Очевидно, йдеться тут про виконання господарських плянів „вирішального" року дев'ятої п'ятирічки.

ЦеСУС, СУСТА почали демонстрації в обороні Валентина Мороза

Вашингтон. (Д.К.) — Центральний Союз Українських Студентів (ЦеСУС) та Союз Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) зорганізували демонстрації - пікетування й голодівку перед совєтською амбасадою та Білим Домом тут в обороні українського історика - політв'язня Валентина Мороза.

Демонстрації перед совєтською амбасадою, що почалися в понеділок 22-го липня, „будуть продовжуватись 24 годин денно до того часу, поки Валентина Мороза випустять на волю," — інформує Андрій Чорнодольський, президент ЦеСУС-у. Кожного дня інша організація з околиці Вашингтону й Балтімору стоятиме на варті перед амбасадою. Орест Петренко, член СУСТА, відповідатиме за студентську та молодечу участь в цій акції.

В наступну п'ятницю студенти та члени інших організацій почнуть 48 годинну голодівку перед Білим Домом. Євген Іванців, голова СУСТА, подає, що завданням її буде: „переконати американський уряд про смертельно небезпечний стан здоров'я Мороза, який 1-го липня почав досмертну голодівку в владімірській тюрмі."

Під кінець цього тижня студенти Вашингтону відвідуватимуть американських конґресменів з метою познайомити їх з долею Мороза й добитися від них запевнення допомоги в цій акції.

Подібні демонстрації та голодівки заплянoвані і по інших містах ЗСА.

Жіночі організації починають маніфестацію і голодівку

Ню Йорк. — Як інформують маніфестація об'єднаних українських жіночих організацій, яка має на меті вказати вільному світові на жахливу дійсність в Україні та осудити поступування її поневолювачів починається з середи 24-го липня о год. 10-ій перед полуднем біля Об'єднаних Націй (1-а евеню і 42-га вулиця) і буде тривати (вдень і в ночі) до п'ятниці 26-го. Помимо великого числа зголошених жінок від 18 до 60 років, Комітет просить усіх жінок, які можуть посвятити кілька годин для цієї великої цілі, голоситись біля Об'єднаних Націй на 42-ій вулиці і 1-ій евені в Ню Йорку. Бо від цього чи заплянована безперервна маніфестація витримає до кінця і буде мати відповідне число маніфестанток — залежить успіх протесту.

В Комітеті, який організує згадану маніфестацію, беруть участь: Марійська Дружина, Православні Сестрицтва, Український Золотий Хрест, Українська Жіноча Допомогова Організація, ОЖ ОЧСУ, Жіночі ланки СУМА і ТУСМ-у та Самостійний Золотий Хрест.

Демонструючі жінки, а особливо ті, які переводитимуть голодівку, виступлять зодягнені в тюремні халати, обгороджені сіткою з колючого дроту з відповідним написом - плякатом.

Організатори переконані, що маніфестація може продовжитися з огляду на великий ентузіязм серед старших і молоді.

„ТОРОНТО САН" ВИСТУПИВ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Торонто. — Газета „Торонто Сан" з 19 липня опублікувала редакційну статтю „Валентин Мороз", в якій займає становище до оборонної акції, що її веде Комітет Оборони Валентина Мороза в Канаді, а зокрема до голодівки, яку ведуть перед совєтською амбасадою українські студенти і громадяни. З газеті відзначується, що в Оттаві є на знак симпатії з голодівкою, що її розпочав у Владімірській тюрмі сам Валентин Мороз. Газета далі відмічує, що цей голодовий страйк на знак симпатії охопив усю Канаду — від Торонта до Ванкуверу і що подібні демонстрації мають місце також в інших країнах. В статті відмічено також, що в обороні Мороза виступив академік Андрей Сахаров, голова Комітету Оборони Прав Людини у Совєтському Союзі. Згадавши про реакцію совєтської амбасади в Оттаві, яка поширила неправдиві інформації про Мороза і заапелювала до молодих українців закінчити з того роду „смішною акцією", „Торонто Сан" вказує на те, що „зрушення публічної опінії на Заході є одинокою зброєю, що її можуть використати совєтські жертви в обороні проти репресій... Мороз є щось більше, як тільки справа українців. Він уосіблює всіх цих, що їх ув'язнено за справу прав людини. Якщо всі інші народи, не тільки українці, росіяни, балтійці, чехи, угорці, поляки і т. д. виявляли б своє заінтересування, це мало б більший вплив".

ГРИГОРІЯ КОЧУРА І МИКОЛУ ЛУКАША ВИКЛЮЧИЛИ ЗІ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ, В КИЄВІ ЗАСУДЖЕНИЙ МАРКО РАЙГОРОДЕЦЬКИЙ

Ню Йорк. — (Пресова Служба ЗП УГВР). Згідно з одержаними вістками, зі Спілки Письменників України усунули двох видатних українських перекладачів чужинецької літератури, Григорія Кочура та Миколу Лукаша. Причиною їх виключення були їхні виступи в обороні арештованих і засуджених діячів культури. Г. Кочур народився в 1908 році на ернігівщині; освіту здобув в Київському інституті народної освіти, працював викладачем чужинецької літератури та як літературний критик . Він перекладає з чеської, словацької, польської, французької та англійської мов. Серед його перекладів є „Гамлет" Шекспіра.

М. Лукаш народився в 1919 році у Сумській області; вчився у Київському університеті. Його переклади охоплювали вісімнадцять чужих мов, в тому англійську, французьку, німецьку, еспанську, портуґальську, данську, мадярську, чеську, словацьку, російську, білоруську, єврейську. Він перекладав м. ін. такі твори як „Фауст", Гете, „Декамерон", Бокаччіо, „Мадам Боварі". Фльобера. Наспіли також вістки про те, що останньо засуджено в Києві на два роки позбавлення волі молодого учителя Марка Райгородецького. Його обвинувачували у тому, що він утримував зв'язки з Віктором Некрасовим, видатним російським письменником в Україні. Райгородецький правдоподібно був в гостях у Некрасова в той час, коли у квартиру Некрасова вдерлися представники КГБ, щоб перевести обшук.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справедливість перемагає

При кінці минулого тижня світ знову заговорив про відважного литовського моряка Сімаса Кудірку, який перед чотирма роками намагався втекти з совєтського корабля до ЗСА, і якого американська прибережна охорона передала совєтським чинникам, не беручи до уваги того, яка доля чекає втікача.

Як пізніше виявилося, американці видали в руки КҐБ свого ж таки громадянина, бо мати Кудірки є американкою, народженою в Ню Йорку — Брукліні. Сімас Кудірка, як відомо, після видачі був тяжко побитий, арештований і засланий на довголітнє ув'язнення та перебуває тепер в одному з совєтських концтаборів.

На домагання литовських еміграційних чинників і під тиском американської публічної опінії, справа Кудірки опинилася в Конґресі ЗСА і про неї заговорили також в Державному Департаменті, який повідомив, що нав'язано зв'язки з Москвою і робиться старання, щоб, як це висловився представник Департаменту, „найкраще забезпечити інтереси Кудірки у теперішній ситуації". Про справу відважного втікача говорив також в Сенаті 18-го липня сенатор Генрі Джексон, який заявив, що він особисто розмовляв в справі Кудірки з державним секретарем Генрі Кіссінджером. Кіссінджер у розмові запевняв сенатора, що поробить всі конечні заходи в Москві, щоб улегшити долю, а може добитися звільнення Сімаса Кудірки.

Справа Сімаса Кудірки має особливий характер, бо, передаючи його совєтським чинникам, американці видали на явну страту невинну людину, яка прагнула жити на свободі. Разом з цим потоптано також і зламано підставовий закон, знехтувано принцип, який досі зобов'язував всі уряди, а саме, право азилю для політичних втікачів. Крім цього ця справа ілюструє, що боротьба з правопорушуванням конечна і що проти всякого надужиття треба активно боротися всіма засобами. Зусилля литовських чинників допомогти невинній жертві увінчалися успіхом. Вони напевно полегшать долю Сімаса Кудірки. На подібну активність зі сторони українців чекають Валентин Мороз, Юрко Шухевич і сотні інших!

Совєтська молодь шукає нового

Питання „комуністичної моралі" і прищеплення її широким масам совєтських громадян не перестає бути в центрі уваги керівництва Компартії. Могло б здаватися, що на 54-му році совєтської влади це питання не тільки знайшло свою відповідну розв'язку, але також, що для населення СССР принципи „комуністичної моралі" вже стали загально прийнятою нормою в особистому та суспільному житті. Практика виявляє, однак, що воно не так, і свідоцтво цьому дає не хто інший, а орган ЦК КПСС газета „Правда" у своїй редакційній з 17 липня, пишучи про „Моральне обличчя громадянина".

Ствердивши за втертою вже традицією нібито повну перемогу засад „комуністичної моралі", мовляв, „норми комуністичної моралі твердо увійшли в життя совєтського народу", газета у цій же статті широко розписується про „користолюбність, дармоїдство, розкрадання народного майна, нечесність, кар'єризм, підлабузництво . . . пиятство", що їх ніяк не може позбутися Совєтський Союз і з чим приходиться компартії вести безупинну боротьбу.

Було б, проте, помилкою вважати, що цими вадами „буржуазного суспільства минулого" заражені тільки старші покоління, в статті навіть не згадується їх, а говориться про совєтську молодь, про всіх тих, що щойно вийшли зі совєтської школи, що мають за собою участь у піонерській організації, чи про комсомольців. Газета закликає комуністів „звертати більше уваги на працю серед молоді, спрямовувати зусилля комсомольських організацій на переборення чужих впливів, що під них підпадають деякі політично незрілі молоді люди".

Очевидно, постає питання про те, звідки ці впливи беруться, чому совєтська молодь засвоює „буржуазні звичаї і обичаї", в них любується, тобто шукає чогось нового, забуваючи про виховання у піонерах, комсомолі тощо. „Правда" нагадує, що „на пленумі ЦК Компартії Узбекістану вказувалось, що деякі юнаки і дівчата у намаганні наслідувати буржуазні звичаї, які проникають до нас з закордону, своїми міщанськими смаками і замашками опоганюють честь і високе звання совєтського громадянина".

Поза всяким сумнівом — справа не тільки у „впливах з закордону", а в тому, що т. зв. „комуністична мораль" і комуністична система самі по собі створюють серед молоді відчуження і зроджують бажання шукати чогось нового, кращого та відповіднішого. Заклик „Правди" до молоді і населення СССР бути „вірним марксизмові - ленінізмові, принципам морального кодексу будівничих комунізму" розкриває повну зневіру в цей „кодекс" і у совєтську систему.

Роман Ільницький

Америка і мирне співіснування

III

На іншому місці цього циклу статтей було вказано на те, що політика мирного співіснування переростає в програму коекзистенційної війни та що в ній допускаються всі засоби взаємного поборювання за виїмком збройних. Дехто міг би завважити, що з такою характеристикою нинішніх міжнародних відносин важко погодитися хоч би тому, що голова найпотужнішої західньої держави, Ніксон, недавно склав заяву (на ґрадуації кадетів морської фльоти в Аннаполісі), що його уряд не плянує вмішуватися у внутрішні справи СССР, бо така політика йде в розріз з духом детанту. Українська преса цілком виправдано зареаґувала на цю промову критичними коментарями, вказуючи на те, що політика невтручання була б одностороннім актом ЗСА в користь Совєтського Союзу, який, за своїми власними визначеннями, розглядає мирне співіснування „не як примирення з капіталізмом, а як одну із форм боротьби з ним".

На щастя поза заявами і промовами можна занотувати цілий ряд фактів і подій у житті Америки, які вказують на іншу ментальність уряду Ніксона. Виявляється, що ЗСА починають розуміти закони великої гри з Москвою і помалу до них достосовуються. Ось деякі факти:

1. Як відомо, протягом останніх трьох років з СССР до Ізраїлю виемігрували 100,000 жидів, а починаючи від тепер річна квота правдоподібно збільшиться до 45,000 осіб. Відомо також, що це сталося проти волі Кремля. Політбюро прийняло своє рішення під впливом масового і агресивного натиску світової публічної опінії і особливо під пресією американського уряду. (Генрі Кіссінджер кілька разів конферував на ці теми в Москві). Сенату, преси та громадських і політичних організацій. Враховуючи тоталітарний характер Совєтського Союзу, який не допускає зовнішніх впливів на внутрішню політику, рішення московського уряду викликало здивування у всьому світі, а в тому й серед самої жидівської суспільности і тут і там. По правді, ніхто не сподівався такої концесії з боку Кремля. А проте виявилося, що внутрішнє і міжнародне становище СССР є таке невигідне, що він був примушений піти на досить таки упокорюючі уступки.

Для нас, українців, ця подія творить важливий прецеденс для теперішніх і майбутніх політичних плянів і заходів на зовнішньому відтинкові. Бо, коли в ім'я гуманности, ЗСА могли поставити ультимативні вимоги в жидівському питанні, то чому не могли б того зробити в обороні політв'язнів всіх національностей, в справі розв'язання концентраційних таборів в СССР, забезпечення свободи слова тощо? Адже на прикладі жидів виявилося, що західнє вмішування у внутрішні справи СССР може мати успіхи і може стати поважним знаряддям у політичній боротьбі.

2. А втім є деякі показники, що Захід зрозумів свої можливості в тому напрямку і використовує їх при різних нагодах. Маю тут на думці, насамперед, конференцію західно - европейських держав із державами комуністичного бльоку в справах миру і загального порозуміння, (вона почалася восени мин. року в Гельсинках, а тепер продовжується в Женеві). Як вже було сказано, Захід вимагає там від Москви і від цілого бльоку, як передумови до успішного завершення тієї конференції, згоди на вільну виміну ідей і людей. Вже самий факт, що ця вимога є поставлена в ультимативній формі є свідоцтвом того, як багато Захід навчився за останні роки. А коли б Москва і в цьому питанні, (так як в справі жидівської еміграції), поступилася, то це, без перебільшення, був би милевий крок у розвитку політичних стосунків в Европі, а в парі з тим і в положенні України.

3. Але ЗСА, а з ними і ціла західня цивілізація, здобули, крім вище названих, ще один поважний успіх, дякуючи інтервенції у внутрішні справи СССР. Маю тут на увазі справу А. Сахарова, А. Солженіцина і ще кількох російських та жидівських дисидентів. Не має сумніву, що вони зберегли свою волю і своє життя, а при тім виконали місію відкритої критики совєтської системи, тільки завдяки тому, що їх підтримала американська і світова преса, науковий та інтелектуальний світ. На наших очах відбулася велика драма на світовій сцені, де з одного боку виступали сили тоталітарного режиму, а з другого — обурена публічна опінія народів західньої демократії. Покищо перемога залишилась в руках останньої: великі чемпіони гуманности і свободи — А. Сахаров і А. Солженіцин — живуть і далі продовжують свою історичну місію! Ці великі мужі визнали, що без допомоги Заходу їхні твори були б не опубліковані, а їхня критика була б не дійшла до свідомости широких мас народів СССР і всього світу.

4. Не можна не згадати тут також потужних американських радіостанцій „Голос Америки", „Свобода" і „Вільна Европа". Мільйони людей в комуністичному бльоці дістають від них безсторонню інформацію про події в їхніх країнах і поза ними, а через те вони є поважним фактором в ідеологічній боротьбі між двома світами.

5. Значний вплив на розвиток внутрішньої ситуації в СССР має туристичний рух, (дозволений урядом щойно в час політики мирного співіснування). Сотні тисяч осіб відвідують кожного року Союз з західніх і з сателітних держав, (в останнім році 94,000 американців побували в СССР), і розмовляють там з мільйонами радянських громадян. Мільйони листів і подарункових пачок, що йдуть з Америки і Канади до СССР, залишають слід на настроях населення і на його матеріяльнім забезпеченні.

6. Клясичним прикладом того, що політика мирного співіснування не є політикою приязні, а, навпаки конкуренції і боротьби, є події на Близькому Сході, які сталися протягом останніх кількох тижнів. Завдяки дипломатичним заходам, ЗСА здобули поважні впливи в арабському світі коштом СССР, а тим самим змінили балянс політичних сил на важливому стратегічному і господарському терені світу.

Підсумовуючи, треба сказати, що коли б перевести балянс американського втручання в совєтські справи, а совєтського в американські, то хто знає, котре з них переважило б. На такому тлі промова Ніксона в Аннаполісі набирає дещо іншого звучання, як ми її сприйняли.

Правда, цей балянс, хоч імпонуючий, не може задовольнити нас, українців, бо наша справа у великій політичній грі дотепер знайшла мало уваги. А все ж, прецеденси, які створено, є заохочуючі і є для нас вказівкою, куди нам іти і як працювати в час, коли в міжнародній політиці правлять принципи мирного співіснування.

С. Букшована

Збільшім свої зусилля

Виглядає, що поволі надходить давно очікувана для нас нагода. Досі було так: наші політичні цілі були незрозумілі, неприємливі й чужі для тих, до кого ми зверталися. І коли ми представляли ситуацію в Україні — знизували раменами, або казали: „то чому у виборах ви не голосуєте за кимсь іншим?" Коротко, кожен мав свої інтереси й наші не йшли з ними в парі.

Не можна сказати, що з нашого боку не було намагань переломити такий стан. Намагання були, але недостатні й невистачальні.

Але була ще й інша глибока причина. Наша біда не пекла інших, їм на їхню думку нічого не загрожувало, а наша народна приповідка каже: „ситий голодного не розуміє".

Тепер поволі доля починає повертатись до нас лицем. На це складаються різні причини, а з них найважливішою здається було те, що московська експанзія щораз більше загрожує дальшим державам. Значить власний інтерес починає промовляти голосніше, як усе інше. І тому до нас починають більше прислухатися і нас розуміти. Ось як, типово під тим оглядом, пише до авторки цих рядків конґресмен Джозеф Мініш у листі: „Ми, які насолоджуємося благословенствами свободи і демократії, не смієм забувати тих у Росії і інших державах, які далі живуть у тяжкому ярмі тиранії".

Цей повільний зворот публічної опінії ми мусимо використати. Її треба підбудувати й поширити. А це можна зробити тільки нашими посиленими акціями і збільшеними зусиллями.

Цих акцій вимагають також нові події за залізною заслоною. Нові арешти, переслідування, нові погрози скеровані проти людей.

КҐБ удалося зламати слабших тюрмою, сибірською каторгою і знущаннями.

Ми всі, як один мусимо противставитися тому. В обороні тих людей щораз більше голосів у вільному світі, для них голодував академік А. Сахаров. В своїй обороні і обороні інших таких, як він, Валентин Мороз заповів вже голодівку „до смерти" від 1-го липня.

Ми також не смієм проволікати, але вже приступати до дії. Але не одна, чи дві організації, а всі зорганізовані сили.

Українське жіноцтво метрополітального Ню Йорку не було позаду українського суспільства і інших, що стануть в обороні невинно переслідуваних.

В цих днях 24-го і 25-го липня вони переводять масову дводенну голодівку, про що вже було в пресі, перед будинком Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Саме в той час починаються праці Комісії ОН для справ охорони меншин, мета якої прослідити матеріяли про переслідування меншин.

Акцію організують різні жіночі організації на загально - громадській базі.

Нам усім мусить залежати на якнайбільшому успіхові тієї голодівки. Тому вона мусить бути в першу чергу масова. Всі, кому це можливо, повинні негайно зголоситися.

Доба голодування чи навіть дві це така мала жертва для такої великої справи. Пам'ятаймо, що на нас будуть дивитися! В особах голодуючих наших жінок будуть бачити нашу справу і нас усіх.

Наша громада, преса, радіо-години повинні виявити якнайбільшу заінтересованість тією подією. Не лише статті, новинки, але редактори повинні відбути зустрічі й інтерв'ю з голодуючими на місці акції. Сподіваємося, що Комітет, який організує голодівку, подбає про відповідну інформативну обслугу чужомовної преси.

Голодуючі, як звичайно в Америці, будуть мати охорону поліції. Одначе конче треба, щоб наше громадянство виявило їм свою повну моральну підтримку не словами тільки, але також маленьким ділом, відвідинами їх у часі голодівки, особливо вечірніми й нічними годинами.

Ми всі повинні безперервно демонструвати свою солідарність з в'язнями і переслідуваними, активно виступати проти безбожної влади. Подбаймо і причинімося „до звільнення політичних в'язнів, припинення переслідувань за переконання і поширювання інформацій, за релігійні переконання, за спроби покинути країну" (А. Сахаров у листі з приводу зустрічі Ніксона з Брежнєвим у Москві). Московський уряд від років намагається зломити В. Мороза, приходять вісті про його щораз тяжчий стан. Останньо прийшли інформації, що КҐБ плянує запроторити до божевільні Надю Світличну.

Чи можемо спокійно, заклавши руки дивитись на це?

Андрій Кігічак.

Вакаційні настрої

Сказав колись відомий політик Метерніх, що коли б у його часах не було австро-угорської монархії, то для рівноваги тодішньої Европи, таки треба було б такий комонвелт народів утворити.

Подібно мається справа з нашими відпочинковими оселями: коли б їх були не утворили наші інституції чи приватні підприємці, то саме життя змусило б утворити їх, чи кооперативно, чи на засаді акційних спілок.

Дуже важливим чинником такого відпочинку є оточення, чи пак товариство, бо зовсім інше самопочуття для людини серед своїх, ніж серед чужих. Всі ми вдома їздили з правила відпочивати в часі вакацій в гори, і хіба дехто з багатших їхав над море, або, коли морські купелі були необхідні, для лікування. Тут ми в такому щасливому положенні, що можемо вибирати, але, куди б ми не забрались, всюди вже існують наші літниська і своє українське товариство.

Склалося так щасливо, що більшість наших відпочинкових осель розташовані в горах, пасмах Кетскіл чи Поконо. Ці гори своїми краєвидами, шумом шпилькових дерев, запахом розталої опівдні живиці, вводить літника уявою мимоволі в наші рідні Карпати. Ми виховані на красі природи, бо нею так багата наша батьківщина, а в додатку ще й романтики, тож любимо природу і вміємо її читати. Тому залишаємо за собою задимлені фабричні міста, хмародери, що пригнічують нас, і вже при виїзді на простір відчуваємо велику пільгу, коли ж в'їжджаємо з низини в гори, то нам здається, що навіть гірські потоки, що в'ються при дорогах і своїм журчанням немов пишуть історію тих околиць, це наші карпатські потоки, і розповідають вони історію Чорногори чи Бескиду ще давніх княжих часів...

І тутешні літні будиночки, що виринають з полян під лісами, здаються нашими карпатськими „хижами", що наче ластів'яні гнізда поприліплялись до спадів Карпат. А навіть ті мостики-віядукти, поперекидувані над зворами і ярами тих бистрих потоків, чи і вони не перенесені тут з наших гір?

Тільки дати їм ще штамп: „Мейд ін Вест Юкрейн". А якже! І ось по огляді ос. Робітничого Союзу і „Союзівки" відвідуємо Ґантер, сюди щороку в сезоні з'їжджається наш мистецький світ. Тут, не тільки богема, а справжній Парнас. В кожному сезоні котрийсь з наших мистців, особливо маестро Едвард Козак з обома синами, мають виставки своїх праць. Але вже найбільшою атракцією для тих, що приїжджають перший раз, це наша церковця при битому шляху, і так, як колись дома, на горбку. Її образ в нашому стилі ще більше скріплює ілюзії Рідного Краю. Було свято Спаса. Якраз потрапили ми на свячення овочів. Лунає церковний спів, а знадвору шумлять на горбку вище церковці дерева так, як шуміли колись вдома з прицерковних цвинтариків. По Богослуженні висипалися літники перед церкву, як колись дома нарід на зарінок, на Великдень.

На протилежній горі пасуться навіть корови, також расою не дуже вибагливі і кольором такі як наші. Бракує тільки для ілюзії рідного краєвиду, щоб у цю мить пастушка „вівкнула": „Гей Краса". — „Кудись пішла"? А вже під церковцею ці на дорозі автомашини ніяк до цілости не пасують. Тут придалося б пару драбинястих фірманок з „сидженнями" з горохов'янки, і щоб коні в сторону ґаздів форкали і кивали головами на знак що „чес по фалї Божий" (час по хвалі Божій) вертати до домів „на полуденок" (на обід).

А що гори — горами, до й тут повіяло, як і колись дома на св. Спаса, вже холодним вітром, коли відлетіли бузьки, а тут і там чорніли по полях поклади ріллі. Тут покладів немає. Гори збіжжя не управляють. Де-не-де і то пашна кукурудза, а так — все пасовиська.

Прогулянковці вертаючись, насичували очі на запас старокраєвими картинами, бо знову прийдеться ждати на таку панораму цілий рік.

30-РІЧЧЯ ОКУПАЦІЇ ЛЬВОВА

Львів. — „Літературна Україна" з 9-го липня 1974 р. пише про урочисте відзначування дати „30-річчя визволення області від німецько - фашистівських загарбників" З цієї нагоди „на Львівщині розпочався місячник розповсюдження військово - патріотичної книги". „Із словом про... ратний подвиг совєтського народу виступили... полковник О. Дишлєвою... Г. Кузовкін... В. Глотов". З прізвищ виходить, що всі вони... „чистокровні львов'яни".

Лука Луців

БОГДАН КРАВЦІВ – ПОЕТ

3

Цей цикл написаний в 1945 р., а в поезіях із 1946-1947 р.р. Полтава „помічав нове творче піднесення", коли поет „як гострі стріли пускає свої пісні про боротьбу, про кораблі і мандри, про красу активного життя... Не мертвота, а активність змінить тяжку долю обожнюваної Батьківщини, де навіть Христос народився". Як бачимо, рецензентові подобалися патріотичні вірші Кравцева: „Готовість все віддати за волю рідної землі доводить поета (не лише в поетичній уяві, але і в земному житті) до львівських Бриґідок... змагаючись і закликаючи інших до боротьби за волю, чоловий поет українського революційного підпілля виступає вояком - ідеалістом і гуманістом".

Яр Славутич в 1949 р. друкував в „Америці" розвідку про „Українську поезію" і в ній написав і про Богдана Кравцева (16 грудня 1949). На думку Славутича, Б. Кравців в трьох перших збірках перебував „в шуканнях власного голосу... над ним тяжіла літературщина, а подекуди й суто - галицький реґіоналізм (провінційність). Аж збірка „*Остання осінь*" (1940) „виявила в авторові творця слова, чіткого й виваженого, стриманого в емоціях, зате справді такого, що своєю образністю полишає слід після прочитання". Славутич навів відомий вірш „1-ий листопада":

Кривавим листом котить падолист—
і серце прагне знов далеких візій:
Щоб понад нами знову пронеслись
бої одважні і залізні.
Щоби дзвеніли списи і шаблі
і жах вогню будив до дна оселі,
Щоб існодило сонце на землі
в війну шрапнелів.

Цікаве, що Славутич хвалив цикл „*Із Глосарія*", в якому видно „справжнього майстра", бо „Зерівська школа виявила тут благородний вплив". В олександрині „Як птахи в далечінь, під бурю і під громи" бачив Славутич „шляхетний естетизм". У збірці „Під чужими зорями" (1941) — „простелився творчий шлях Богдана Кравцева до своєрідного клясицизму. Поетові інколи вдається знайти якусь ледве вловиму синтезу прикарпатського фольклору і всеукраїнського клясицизму".

Б. Подоляк натрапив у збірці „*Зимозелень*" (1951) „на жмут справжньої непідробленої поезії... строгої у формах, опуклої в образах і гармонійної в звуках". Критик признається, що „не любить старих клясичних форм в поезії", та коли поет „обдарував нас добрими сонетами, то ми з приємністю відзначаємо це, як набуток найновішої нашої літератури". Подоляк хвалить збірку Б. Кравцева:

„Строга форма сонету чи олександрини, добірна мова, свіжа, не стерта, завжди продумана і зважена рима роблять кожний вірш збірки ідейно відчутним і мистецьки прозорим. І немає тут ні фальшивої словесної бомбастики, ні робленої кучерявости, ні ходульних героїв, ні претенсій бути оракулом. Але саме тому тут є основне: поезія".

Треба з жалем ствердити, що під час побуту в Америці зменшилася поетична творчість Б. Кравцева. Тут він видав тільки дві збірки: вище згадану „Зимозелень" та вінок сонетів „*Дзвенислава*" (1962), Джерзі Сіті, Н. Дж., ст. 19. Обкладинка і мистецьке оформлення мистця Якова Гніздовського. (Цьогорічна збірка „Глосарій" написана в Німеччині в роках 1945-1949).

Леонід Полтава уважав, що „*Дзвенислава*" — „значне поетичне досягнення автора: тема настільки ним узагальнена, любов до... України така хвилююча, упевненість у безсмерті роду така велика, що „Дзвенислава" не одно серце і напевно не одно наше покоління буде хвилювати". Рецензент твердив, що „не всі новотвори можна назвати вдалими", і що „не всі образи хвилюють читача з однаковою силою", але признавав, що Кравцевий вінок сонетів можна впевнено назвати „найкращим з усього, що дотепер була зроблено в цій ділянці". („Свобода", 1962, ч. 214).

О. Город в „Українському Голосі" (Мюнхен, 1967, 21 травня) в статті „Манастир в поезіях Б. Кравцева" подав історичне тло до „Дзвенислави".

∵

А тепер приходимо до цього року виданої збірки „*Глосарій*", яка в дійсності має вже 25 років, бо була готова до друку в 1949 році. На цю збірку були в „Свободі" дві рецензії: пера *Богдана Бойчука* (21 травня) і *В. Гаврилюка* (12 червня).

Треба тут ще раз пригадати дивний заголовок збірки: „Глосарій або тлумачний словник таємних, призабутих і не завжди зрозумілих слів". Автор пояснив у „Замість післямови", що він „задумав ці сонети видати з окремими поясненнями - довідками до кожного з них, але ж, працюючи в газетних, журнальних й енциклопедичних млинах, не встиг цього зробити. На суд читачів видає їх так, як вони були написані". Значить, що сам автор уважав, що не пошкодили б пояснення, чи радше довідки до його сонетів у „Глосарії".

Б. Бойчук пише, що „ тлумачення чудово визбираних на перехрестях минулого таємниці і незрозумілих слів у більшості випадків і далі залишаються таємними і неповно зрозумілими, як усяка добра поезія. І це — перше признання поетові". Важко погодитися з повищим твердженням, що „усяка добра поезія не повно зрозуміла", бо тоді треба б казати, що Леся Українка, Іван Франко і Т. Шевченко не були „добрими поетами", а до „добрих поетів" треба зарахувати хіба авторів деяких віршил, яких не вміють пояснити навіть редактори журнала, де вони надруковані. Малюють тепер мистці - малярі т. зв. абстракти", які не мають жадного змісту, але там принаймні гра красок, а в „поезії — абстракті" нічого не можна доглупатися. В Б. Кравцева таких „абстрактів нема, що признає і Б. Бойчук, пошучи про „теми" Кравцевих сонетів.

Та ми потішаємося тим, що Бойчук „очищує власне сумління", бо він в дискусії з І. Кошелівцем був „обезцінив форму сонета і заперечив можливість творчого її вживання". Бойчук пише, що „доведеться, мабуть, відкликати багато ще речей, які шуміли в молодості при піднесеній температурі". До тих речей, на нашу думку, мало б належати і твердження критика, що „усяка добра поезія... таємна і не повно зрозуміла".

В „Глосарії" — 67 сонетів, впорядкованих за азбукою: Арґо, Бабине літо, Барвінок, Віє, Влуд, Верба, Веснянка, Вечір,... Дунай, Душа, Жнива, Жовтень, Заздрість, ... Щедрівка, Ясир. Мистець Яків Гніздовський прикрасив першу і четверту сторінки обкладинки... азбукою... Та це поазбучне впорядкування не має якогось тематичного значення. Тематичну основу дещо насвітлює передмова. (навіть незанотована у змісті!), яку наведемо тут в цілості:

З яких же слів мережати, плести
Тобі пісні мої сьогодні, Ладо?
Котрого ж не торкнуся, заблестить
клейнодом завороженого кладу,
живоцвітом розквітне — і мости
в минуле прокладе... навмань, без ладу...
І завжди, завжди гомоном дібров,
диханням рідних нив нам палить кров.

(Продовження буде)

Суспільна опіка заохочує людей не працювати, твердить Конгресова підкомісія

Вашингтон. — Досліди, переведені Конгресовою підкомісією для фіскальних справ, виказали, що існуюча система американської суспільної опіки („велфер") часто заохочує людей не працювати, бо суми, які одержують родини, які не мають батьків, часто дорівнюють, або й перевищують можливі заробітні платні жінок. У своєму звіті ця Підкомісія також твердить, що суспільна опіка заохочує жінок з нижчих економічних прошарів суспільства мати багато дітей та розводитися з своїми чоловіками, бо тоді така жінка одержує великі суми від суспільної опіки. Наприклад, розведена жінка з трьома дітьми може одержати суспільну опіку, яка буде на 10 відсотків вища від пересічної заробітної платні американської жінки. Підкомісія, яка переводила свої досліди в різних частинах Америки, зазначила, що вживала статистичні дані із 1972 року, а від того часу суми, які виплачуються суспільною опікою, зросли ще більше.

Почато будівництво газопроводу Сибір-Москва

Москва. — „Правда" з 16 липня інформує, що почалось будівництво газопроводу, довжиною понад 3 тисячі кілометрів, між місцевістю Медвежьє Тюменської области у Західній Сибірі та Москвою. В Медвежому находиться велике родовище природного газу, який буде транспортований через усю Сибір до европейської частини СССР, а точніше до Російської Федерації. Газопровід проходитиме через Пунгу, Нижню Туру, Перм, Іжевськ, Казань, Горкий.

Перші кубометри газу одержить Москва вже при кінці цього року. „Правда" пише, що „супергазапровід Сибір-Москва — разом з магістралею „Сяйво Півночі" в недалекому майбутньому утворять один з наймогутніших потоків „голубого палива", яке потече у центр країни".

У зв'язку з цими проєктами розбудови російської Півночі треба відзначити, що туди якраз тепер спрямовують тисячі української молоді, зокрема на будову магістралі „Сяйво Півночі".

СССР і Сомалі затіснюють зв'язки

Могадішо. — Тут побував з офіційними відвідинами голова Верховної ради СССР М. Підгорний, який перевів розмови з президентом Верховної революційної ради Сомалійської республіки генералом Мохамедом Сіядом Барре. 11 липня підписано протокол сомалійсько - совєтської угоди про економічне і технічне співробітництво з 1961 року. Згідно з повідомленням ТАСС, „вислідп візити визначають новий етап на шляху дальшого розвитку дружніх совєтсько-сомалійських відносин".

Турнір трійок на „Союзівці"...

(Продовження зі стор. 1-ої)

В першому ряді клячать, зліва до права, переможці турніру, П. Крегер, Р. Новаківський, Ю. Візігогов; в другому ряді, зліва до права, В. Квас, змагуни трійки віцепершунів А. Ляссі, О. Попович, Д. Мадар, головний предсідник УНСоюзу Й. Лисогір, члени комісії Б. Гайдучок та Ю. Ставничий.

„Дукля" трійку „Ам-Трек" — 11-2, 4-11, 11-4. Турнір почався в суботу рано розгривками в двох групах по п'ять дружин, кожна з кожною по два сети до 11 точок.

До недільних півфіналів авансували першуни і віцепершуни груп, де вони змагалися вже за виграну двох із трьох сетів. Цей формат турніру встановила комісія в складі Ю. Ставничий, Б. Гайдучок, З. Стахів, Н. Олесницький, О. Попович, яка й перевела цей успішний турнір.

Роздача нагород фіналістам відбулася безпосередньо після кінцевих змагань. Трофеї уфундовані Союзівкою вручив переможцям головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, а змагунам другої трійки — Управитель оселі Володимир Квас. Й. Лисогір, в короткому слові до всіх учасників, ґратулював за спортову поведінку, завзятість та високий технічний рівень змагань, а організаторам за прикладне переведення турніру. Раніше, турнірова комісія проголосила, що у висліді голосування поміж учасниками змагань нагороду „Найкращого змагуна" одержав Джозеф Лонґ з дружини „Колюмбус".

В УССР НЕ ПЛАТНЯ, А НОРМА „ПІВТОРА РАЗИ" БІЛЬША

Харків. — „Молодь України" з 13-го липня ц. р. інформує про „Готовність номер один" харків'ян не тільки до „Суботника" („суботник" — це додатковий день праці без платні), а ще й виробити того дармового дня денну норму в півтора рази більшу: „усі колективи зобов'язалися довести продуктивність праці в день суботника до півтори денних норм".

„Мюнхенський проєкт..."

(Закінчення з 1-ої стор.)

кого — також англомовні — пропонує УВУ при співпраці із Центральним Мічіґенським Університетом. На жаль, через брак відповідної скількости зголошених студентів відкликано курси з історії (проф. д-р С. Шереф) та політичних наук (Українська політична думка і українські політичні організації й партії). Деякі студенти залишаються також і на другу сесію, на яку прибудуть тільки студенти, вписані на курси політичних наук. Інші або подорожуватимуть по Европі, або повернуться до Америки. В рамках викладів обидвох сесій передбачено екскурсії (напр. до Головної квартири Спільного Европейського Ринку в Брюсселі), зустрічі й дискусії із німецькими студентами, візити американських, німецьких та українських установ та організацій, зокрема видавництв, прогулянки, відвідини історичних місць, тощо.

Здійснення цього проєкту було б немислиме, коли б членство УААУП й церковні, братсько-допомогові, бизнесові, фінансово-кредитові та громадські організації не поспішили із своєю щедрою допомогою для створення стипендійного фонду Асоціяції. Хоч зібраних фондів ледве вистачило на допомоги для студентів, Асоціяція сподівається ще дальшого позитивного відзвуку громадянства й колеґ-професорів, бо Асоціяція має ще деякі фінансові зобов'язання перед Центральним Мічіґенським Університетом, а крім цього зібрані фонди запевнять підстави для дальшого розвитку й скріплення проєкту.

Центральний Мічіґенський Університет виявив велике зрозуміння й подав найширшу підтримку для наших почнків, що має велике значення для дальшої долі нашої твердині вільної науки. УВУ, до речі, також із свого боку звільнив від оплати кількох студентів — учасників сесій, щоб тільки запевнити успіх курсу. Було б дуже побажаним, щоб наші установи, організації й колеги-професори та студенти своїми листами віддали належне Адміністрації Центрального Мічіґенського Університету, який сміливо піднявся історичного діла. Нижче подаємо адресу університету:

Dr. Charles J. Ping, Provost, Vice President, Academic Affairs, Central Michigan University, Mount Pleasant, Mich. 48859

„Союзівка" урізноманітнює...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

маляр - карикатурист - гуморист Едвард Козак (ЕКО) та мистецькі ансамблі Союзівки.

У суботу, 3-го серпня, — гостинний виступ танцювального ансамблю „Молодь України" з Піттсбурґу. Після мистецької програми — забава при звуках популярної оркестри „Темпо" під керівництвом Іринея Коваля. В неділю, 4-го серпня, буде вечірній виступ Оперного Ансамблю з Ню Йорку під керівництвом маестра Лева Рейнаровича. Оперний Ансамбль поставить оперу „Запорожець за Дунаєм".

Любителі оперного мистецтва в суботу, 10-го серпня, матимуть нагоду почути спів соліста Метрополітальної Опери в Ню Йорку бас-баритона Андрія Добрянського, а опісля потанцювати на забаві, на якій гратиме вокально - музичний ансамбль „Рушничок" із Монтреалю. На неділю, 11-го серпня, запланована виставка образів Едварда Козака (ЕКА) та його синів Юрія і Яреми. Того ж „вікенду", тобто 10-го і 11-го серпня, Союзівка гостюватиме тенісовий турнір подвійних гор.

У суботу, 17-го серпня, культурно-мистецька програма на Союзівці складатиметься із гостинних виступів відомої та популярної оперної співачки Марії Лисогір, солістки Ню Йоркської Міської Опери, та молодого талановитого скрипаля Адріяна Бриттана з Ню Йорку. Опісля — забава під звуки оркестри „Амор" під керівництвом Миколи Романенка. Неділя, 18-го серпня, — це „День Союзянки". Тоді відбудеться мистецька програма у виконанні Союзу Українок Америки — Округа Ню Йорк. Отже, коли хтось шукає різноманітности, то може знайти її на Союзівці.

„ОСЬ ТАК РЕМІНЦІ"

Полтава. — „Рабочая газета" з 11 липня ц. р. критикує реміпці годинників виробу Одеської шкіряногалантерійної фабрики, що продавалися в крамницях Полтави, вони „залишали на руці і на одягові кольорові сліди". Після всіляких нарад об'єднання „Укркожгалантерія" з участю керівників Одеської фабрики „критика визнана справедливою" і постановлено „усунути нестійкість барвників..."

Арчібалд Кокс професором права в Гарвардському університеті

Кембрідж. — Колишній спеціяльний прокуратор для Вотерґейту Арчібалд Кокс, звільнений з цієї посади президентом Ніксоном, що викликало було свого часу велику контроверсію в Конгресі ЗСА, прийняв позицію професора права у Гврвардському університеті. Кокс викладає тепер в цій високій школі конституційне і адміністративне право і цілком добре почувається на цьому пості, як відмічує преса. На запитання кореспондентів, що він думає про минуле, Кокс відповів, що він сьогодні не може зрозуміти, як це він дав був втягнути себе у справу Вотерґейту, спричинивши „національний ґураґан", який зрушив американське суспільство.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 21-го липня 1974 помер по довшій недузі наш найдорожчий Чоловік, Батько і Дідо

БЛ. П. ТИМКО ПРИГОДА

народився 1892 р. в селі Городиславичі пов. Бібрка, Україна.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в понеділок, вівторок і середу 22-го, 23-го і 24-го липня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в четвер 25-го липня о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:

дружина — Феська
доньки — Анна Гайнріх з мужем Фредом та дітьми
— Анастазія Келі з дітьми
— Петріся з чоловіком
Сини — Чарль з родиною
— Тимко
Братанок — Іван Пригода з родиною 6 внуків і правнуків та ближча і дальша Родина в Україні і на еміграції.

З глибоким смутком повідомляємо Рідних Знайомих і Громаду, що дня 19-го липня 1974 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, помер в Рочестері, Н. Й. на 63-му році життя Найдорожчий Муж, Батько, Брат і Шваґер

Бл. п.

ОМЕЛЯН ГОШОВСЬКИЙ

народжений у Львові, Західня Україна

ПАРАСТАС за упокій душі відправлено в неділю, 21-го липня 1974 р. в похоронному заведенні Пол В. Геррис Фунерал Говм.

ПОХОРОН в понеділок, 22-го липня, з того ж заведення о год. 9-ій ранку до церкви св. Йосафата, а відтак на кат. цвинтар Holy Sepulcher

Вічна Йому пам'ять!

Горем опечалені:
дружина — ІРИНА
дочка — Христина
Сини — ІГОР і СЕРГІЙ
сестра — Іванна ЯСЬКОВИЧ з чоловіком і дітьми в Польщі
ближча і дальша рідня в Америці, Канаді Польщі та Україні.

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на Український Науковий Інститут в Гарварді

В шосту річницю (8-го серпня 1974р.) смерти мого незабутнього мужа

СЛ. п. Д-ра ЛЕОНІДА ГУМЕНЮКА

активного співучасника у Визвольній Боротьбі нашої Батьківщини і Карпатської України будуть відслужені панахиди 26 липня і 8 серпня 1974 р. в 10 год. рано на місці Його вічного відпочинку на Укр. Православнім цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., а також Служба Божа з панахидою в неділю 11 серпня 1974 р. в 10.30 рано в Укр. Православній Катедральній церкві св. Володимира (Ню Йорк) 160 W. 82nd Str. В Міннеаполісі, Мінн.) в церкві св. Михаїла, де востаннє наші добрі Друзі і Знайомі попрощали перед подорожею Його тлінних останків літаком до Православного Укр. цвинтаря у Бавнд Бруку, будуть молитися за спокій душі блаж. пам'яті Р. Б. Леоніда. Просить помолитися рідних, друзів і всіх, хто знав Його за спокій Р. Б. Леоніда Його Дружина в безмежнім і болючім смутку д-р Антоніна Гуменюк

Замість квітів на свіжу могилу

Бл. п. проф. ПАВЛА ДУБРІВНОГО

на фонд видання матеріялів до Історії Союзу Визволення України, що їх до друку приготовив Покійний зложили:

П-во Галина і Лука Ґураль	$ 20.00
П-во Люба і д-р Богдан Сілецький	20.00

В-во „Червона Калина"
P. O. BOX 507 Church Street Sta.
New York, N. Y. 10008

Український Шаховий Клюб у Клівленді, Огайо ділиться сумною вісткою зі своїми членами і цілим Українським Громадянством, що в неділю 14 липня 1974р. згинув трагічною смертю на оселі Хортиця у Гантінгтоні, Огайо наш член

Сл. п. МИРОН БУРИЙ

на 15 році життя.

Похорони відбулися в дні 18 липня з похоронного заведення Головчака — 5548 Стейт Ровд

Щире співчуття Родині висловлює Український Шаховий Клюб — Клівленд Огайо

Пам'яті Марії Терезії Зеркаль

Над ранком 12-го червня ц.р. в Ню Йорку раптово померла Марія Терезія Зеркалева, дружина інженера Сави Зеркаля. 14-го червня над Покійною в каплиці похоронного заведення Петра Яреми в Ню Йорку, відправлено панахиду. Після панахиди прощальне слово промовив інж. Петро Марченко. Другого дня, вранці тлінні останки померлої перевезено на український православний цвинтар у Баунд-Бруку, Ню Джерзі. Там її й похоронено. Світлої пам'яти Марія Терезія відійшла на 69 році життя; звечора заснула й вже не прокинулась. Непередбачена смерть наспіла зненацька. Залишила чоловіка — інж. Саву Зеркаля, та дві дорослі дочки — Оксану і Василину. Раптова смерть оповила її родину страждальною журбою. Вістка про непередбачену смерть, приголомшила близьких і знайомих родини інж. Зеркаля.

Світлої пам'яті п-ні Марія вже кілька років тяжко нездужала. Щоб могти ходити користувалася металевим підпирачем. Іноді жартівливо говорила: „Нарешті і я дочекалася свого автомобіля". Але постійна недуга не показувала познак її близької смерти. За два дні перед смертю автор цього допису телефонічно запитував інж. Зеркаля про стан здоров'я його та його дружини. Дістав відповідь: „Як звичайно, все в порядку!" Напередодні смерти одна знайома телефонічно розмовляла зі самою п-ні Марією. Ніякого нарікання на збільшення хвороби від неї не почула.

Дійсно, горе родини інж. Зеркаля превелике. Слова втіхи розради й співчуття не притішать скорботи. дочки втратили любу матір, чоловік любу дружину, а вся родина невтомну працьовиту господиню та до того ж людину з доброю душею та зі щирим серцем.

Світлої пам'яти Марія Терезія Зеркалева народилася 2-го вересня 1905 р. у Братіславі (до 1919 р. в Угорській державі, від 1919 р. в Чехо-Словацькій республіці), виростала й виховувалася у слов'янській родині. Дівоче її прізвище — Йокутова. Після одруження з інж. Савою Зеркалем вона показала себе зразковою дружиною, матір'ю і господинею та виявила прихильність і доброзичливість до українців і справі українського визволення.

Вона подбала про створення відповідних умов для свого чоловіка, а то сприяло улегшенні урядово - службового затруднення інж. Зеркаля та його українській національній громадсько політичній діяльності в Братіславі; він був одним із чільних українських діячів у цій країні.

Пані Марія піклувалася здоров'ям родини: чоловіка і двох дочок Оксани і Василини. Вона та її чоловік постарались і про їхню освіту.

— □ —

Її доброзичливість і прихильність до справи українського визволення були не на словах, а на ділі. Її чоловік та вона не шкодували витрат на українські справи і на допомогу українцям емігрантам, що опинилися у злиденній скруті.

Один українець прислав був інж. Зеркалеві благального листа, в якому просив негайної грошової допомоги. Інж. Зеркаль прочитав листа своїй дружині. „Що ж, сказала вона, треба людину рятувати. Пішли йому п'ятсот корон!" 500.00 корон вислано!

У Братіславі від 1923 р. існувала єдина українська організація „Українська Колонія", проваджена українськими робітниками, які в своєму бараку (для колишніх полонених) приміщувалися і в цей спосіб організовано жили. В цей же час, в Братіславі, працювали в урядах і тут проживали доктори, професори, інженери, але були незорганізовані й з організацією „Українська Колонія" не були в контакті: „Українська Колонія" жила своїм власним суспільно - громадським життям.

Восени 1928 р. до Братіслави прибув інж. С. Зеркаль, він дістався на службу до центрального крайового державного уряду і протягом двох років примістив на службу коло двох десятків абсольвентів Української Господарської Академії в ЧСР. В цю добу барак „Української Колонії" був єдиним пристановищем цих інженерів.

У 1930 р. з ініціятиви інж. С. Зеркаля в Братіславі зорганізовано „Спілку Українських Інженерів...", канцелярія якої містилася в домі дружини інж. С. Зеркаля, під адресою: Цегельна вул., число 30. Це була єдина відома адреса української організації, під якою провадилося організоване українське суспільне життя і вся допомогова та культурна акція. Інж. С. Зеркаль всю свою енергію і вільний від урядової служби час присвятив українській суспільній праці, а його дружина Марія Терезія допомагала йому, не шкодуючи ні часу, ні матеріяльних засобів, зокрема в найтяжчий час, коли до Братіслави в березні 1939 р. прибуло багато українських патріотів оборонців Карпатської України — старих, вояків — Січовиків і молоді. Від 1942 р. до Братіслави стали прибувати втікачі з українських земель в наслідок німецько - совєтської війни. Першу допомогу потерпілим, які зверталися до Спілки Українських Інженерів в Братиславі, завжди виявляла дружина інж. С. Зеркаля Марія Терезія, практичною речевою допомогою, зокрема для дітей і їх матерів в Братіславі, завжди виція), а інж. Зеркаль уділенням грошових допомог з Допомогової акції Спілки Українських Інженерів та правного захисту, щоб втікачів не вислано до Німеччини на працю, військові небезпеки й голодову смерть. Ця акція провадилася аж до 4 квітня 1945 р., коли й вся родина інж. С. Зеркаля пішла на другу еміґрацію.

Совєтсько - московське військо наближалося до Братіслави. Чути було гуркіт канонади. Совєтські літаки кружляли над Братіславою і бомбили. В останній день перед окупованням совєтським військом Братіслави, інж. Зеркаль з дружиною і двома дочками виеміґрували на захід, у Німеччину. Поселилися у Мюнхені (Баварія).. З поваленням Гітлерівського режиму в Німеччині та з приходом американського війська в Баварію, родині інж. Зеркаля полегшало. В липні 1949 р. інж. Зеркаль з родиною переселився до ЗСА, до Ню Йорку, а потім перепровадився до Бруклина, де проживає й тепер. Інж. Зеркаля знайшов для себе затруднення в американських підприємствах, в подібний спосіб влаштувалися й дочки Оксана та Василина, а п-і Марія Терезія провадила домашнє господарство. Поза роботою і в часі емеритури інж. Зеркаль присвятив себе українському національному громадському життю та українській публістичній праці.

Інж. Зеркаль зорганізував Делеґатуру Українського Технічно - Господарського Інституту, з доручення Ректорату УТГІ, Українську Громаду імени Микити Шаповала, приймав участь в інших громадських органірацiях, видавав журнал „Українське Громадське Слово" в 1953 — 1968 роках, писав статті, дослідчі праці на історичні теми України, видавши їх для суспільного вжитку.

Шляхетної чутливої душі та щирого доброго с е р ц я св.п. Марія Терезія, дружина інж. Сави Петровича Зеркаля, своєю доброзичливістю до українців і українського народу, своїм сприянням українській національно - громадській і культурній чинності свого чоловіка заслужила пошану й узнання.

Інж. Петро Марченко

Спортові ігрища

Дня 15 і16-го червня 1974 р. на Оселі СУМА в Елленвіллі, Н. Й. відбулися II Спортові Ігрища під проводом Пласту. Змагання відбувалися під патронатом „Конференції Українських Центральних Молодечих і Студентських Організацій" при УККА. В Ігрищах взяли участь такі організації; як Пласт, СУМА, „Чорноморська Січ", ОДУМ, Українська Централя Пассейк, УСТ, „Скала", Гартфорд.

Від довгих місяців ішла підготовка до Ігрищ. Вислано в терен цілий ряд обіжників, інформуючих станиці, групи чи товариства про правила, обов'язки, карти зголошень, а найважливіше — заохочувано спортових референтів, щоб занялися підготовою молоді до різного роду категорій спорту.

Головним організатором II Спортових Ігрищ був ст. пл. Ігор Савчук, ЧМ, який рівночасно є діловодом тіловиховання в Крайовій Пластовій Старшині ЗСА. Організатором від СУМА був Є. Гановський. Від „Чорноморської Січі" А. Лапичак. Головним провідником Спортових Ігрищ був пл. сен. Лев Штинда, Ч. К., головний суддя пл. сен. Северин Палидович, ЧМ, суддя для відбиванки ст. пл. Олег Попович, ЧМ, суддя від копаного м'яча М. Шміґель. Головний секретар Ігрищ пл. сен. Богдан Титла, ЧК. Комендантом — Петрик, СУМА. Бунчужний ст. пл. Богдан Поритко, ЧМ, бунчужна — ст. пл. Ліда Прокоп, Спарт. Господар змагань — ст. пл. Любомир Олесницький.

Нетерпеливо чекали учасники того дня, коли мали розпочатись Ігрища і ввесь час слухали радіо, яку погоду принесе їм суботній день. Вже в п'ятницю у вечері почали з'їжджатися змагуни й судді. Настрій ожився. Всі нараджувалися в який спосіб розмістити молодь і якнайкраще перевести змагання — оцінюючи справедливо кожного змагуна, не керуючися ніякими симпатіями до своїх організацій.

Субота 15 червня — без дощу. Площа готова для змагунів. Всі траси позначені, всі судді на місцях. Щораз більше змагунів з'їжджаються. Всюди видно бадьорий настрій. Год. 11:30 — відкриття. На площі уставилися змагуни в трьох лавах. Відкриття — короткий наказ. На це відкриття Ігрищ прибули представники Крайової Пластової Старшини — перший заступник голови КПС пл. сен. Вассиль Мочула, голова Виховного Сектора КПС пл. сен. Василь Мочула, головод організації КПС пл. сен. Ірина Куровицька, а також представники СУМА, „Чорноморської Січі", преси і т. д.

Пл. сен. В. Мочула вітає приявних представників організацій, — змагунів і бажає їм найкращих осягів. На цей рік припало 50-ліття „Чорноморської Січі" — і їм також складає пл. сен. Мочула побажання найкращого дальшого розвою. Опісля дефіляда. Присутні оплесками вітають машеруючих учасників із їхніми прапорами. Опісля змагання.

Прийшов вечір. При звуках оркестри змагуни забавлялися у новій гарній залі. Настрій веселий, бадьорий. Всі змачуни нетерпеливо чекають наступного дня, щоб довідатися про здобуті осяги.

12 год. — Наказ коменданта. Учасники забави відійшли до призначених для них приміщень.

Неділя — ранок. Тяжкі хмари нависли над Оселею і зливний дощ почав падати вже від вчасного ранку. Служба Божа — всі учасники в одностроях — вислухали Служби Божої. Дощ не переставав падати, однак змагуни тим не зневірювалися. Фінали відбулися і закінчення відбулося в призначеному часі — о год. 5-ій. Ст. пл. Ігор Савчук — головний організатор відчитав висліди та осяги змагів. Судді передавали нагороди.

Поволі роз'їжджались змагуни домів — з думкою, що за рік стрінуться знову, вже з більшим досвідом і більшою фізичною заправою.

ст. пл. Ігор Савчук, ЧМ
Головний Організатор Ігрищ

Випуск сільськогосподарських машин в СССР недомагає

Москва. — Газета „Известия" з 16 липня опублікувала звідомлення Комітету народної контролі, який перевірив працю Міністерства тракторного і сільськогосподарського машинобудівництва СССР. У повідомленні стверджується, що Міністерство не справляється зі своїми завданнями і не виконує намічених плянів. „З 22 назв передбаченої системи машин для комплексної механізації льонарства освоєно 14, для буряківництва з 44 машин випускається 20, для городництва з 58—тільки 22. У 1971-1973 роках плянувалось закінчити дослідно-конструкторські роботи і поставити на виробництво 31 машину, фактично поставлено — 17. Відставання в цій ділянці тим більш нестерпне, що під сучасну пору комбайнами збирається тільки коло половини посівів льону, три четверті цукрового буряка. Садження городини механізоване менше як на половину, а збирання тільки на десять процентів. Темпи росту видайности праці у льонарстві, буряківництві і городництві на півтора разів нижчі, як у зерновому господарстві. Серйозні недоліки розкрито у праці конструкторських організацій. У багатьох випадках якість опрацювання конструкцій низька, дослідні зразки подаються на державні іспити з запізнюванням, іспитування тривають по декілька років. Міністерство повільно організує серійний випуск машин, які перейшли державний іспит... За останні роки були прийняті рішення про випуск для льонарства, буряківництва і городництва 29 машин, однак з цього часу 16 з них не виробляються. У заключних висновках Комітет народної контролі вимагає негайного виправлення недоліків.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 29-го ЛИПНЯ до 10-го СЕРПНЯ „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації ПЕРЕД ТІЄЮ ДВОТИЖНЕВОЮ ПЕРЕРВОЮ.

7154 ТАРЗАН Браконьєри готуються

MANY MEN... LOOK FOR SOMETHING... MAYBE US-MAYBE KIDS, BWANA BART!
FOR THEIR SAKE I HOPE THEY DON'T DECIDE TO EXPLORE THIS SPOT-NO MATTER WHO THEY'RE LOOKING FOR!
BUT IF THEY DO-IT'LL BE BYE-BYE BLACKBIRD TO ALL OF 'EM!
BEFORE THEY KNOW WHAT HIT 'EM, 'OL' BESS' WILL TAKE A GOOD 'GROUP SHOT'!! HA! HA!

Багато мужчин... За чимось шукають... Може за нами, а може за дітьми, пане Барт!

Задля їхнього добра надіюся, що вони не захочуть розшукувати в цьому місці — байдуже за ким вони шукають!

Але якщо почнуть розшукувати, то це буде кінець для них усіх!

Поки догадаються, що сталося, то „Стара Бесс" зробить „групову знімку"! Ха, ха, ха!!!